Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Camí de Peguera a l'Estany

Cercs

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Diferents indrets del terme municipal. Sector més occidental del municipi.

Coordenades:

Latitud:	42.13326
Longitud:	1.80931
UTM Est (X):	401595
UTM Nord (Y):	4665258

Classificació

Número de fitxa	08268 - 93
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Obra civil
Estil / època:	Medieval Modern Contemporani
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	alguns trams es troben afectats per les modificacions de les noves vies de comunicació.
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Social
Titularitat	Pública
Titular:	diversos propietaris
Autoria de la fitxa	Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa:	dc., 06/04/2016 - 02:00

Descripció

Camí ramader que consta inventariat com a tal a l'"Inventari dels camins ramaders del Berguedà" amb el Codi ICR35. És catalogat com a camí secundari, amb un recorregut de nord a sud que uneix l'ICR90 (camí

de la Garganta) amb l'ICR36 (camí de Berga a Castellar del Riu). La descripció que es fa a l'Inventari del recorregut dins del municipi de Cercs és la següent: "Des de Peguera aquest camí (…) segueix en direcció al coll de la Creu de Fumanya, on es troba amb altres camins procedents de Cercs. Segueix en direcció a Berga pel traçat aproximat del GR, passant per la font del Barranc de Graus i per la Baga de Noucomes. Una mica abans del coll de Noucomes deixa de seguir el GR, i continua cap a l'Estany, passant pels Horts i ben a prop de la casa. Continua cap a la Mare de Déu de la Corbera, i es creua amb el camí que ve de Collet Mercadal (ICR93)." Passat aquest creuament el camí surt del terme municipal de Cercs i entra en el terme de Castellar del Riu. (CAMPILLO: 2007)

Observacions:

Un camí ramader (o carrerada) és un camí públic destinat al desplaçament de ramats. Els camins ramaders són un bé de domini públic d'interès econòmic, social i ambiental. D'acord amb la Llei 3/1995, de 23 de març, de vies pecuàries, aquests camins són de titularitat autonòmica i té per finalitat "regular-ne l'ús, defensar la seva integritat i garantir-ne l'ús públic tant en quant facilitin el trànsit ramader com quan es destinin a altres usos compatibles o complementaris. A més, d'assegurar la correcta conservació dels camins ramaders, així com d'altres elements ambientals o culturalment valuosos directament vinculats a ells, mitjançant l'adopció de les mesures de protecció i restauració necessàries", a través del departament responsable, en aquest cas, el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat de Catalunya.
L'any 2.007 es va realitzar l'inventari dels camins ramaders del Berguedà per part del Grup de Defensa de la Natura, dirigit per Xavier Campillo i Besses, i el suport del Parc Natural del Cadí-Moixeró i de "Berguedà Iniciatives SD SL". Es va establir una divisió de les vies de la següent manera: grans eixos de transhumància, camins principals i camins secundaris (vies que enllacen camins principals). L'amplada d'aquestes vies pot oscil·lar entre els 10 i els 75 m. L'extensió de les xarxes de carreteres asfaltades s'ha solapat, en alguna ocasió, amb els camins ramaders.
Les coordenades pertanyen a les cases de l'Estany.

Història

El conjunt dels camins ramaders forma part d'una complexa xarxa de vies de comunicació, que es poden categoritzar en diferents tipologies, entre els quals hi ha els grans eixos transhumants. Dins el terme municipal de Cercs té la categoria de gran eix transhumant el camí que provinent de Berga es dirigeix cap a Urús passant pel coll de Jou (ICR1); una altra categoria són els camins principals, com el camí de la Baells a la Pobla pel Catllaràs (ICR25) o el camí dels Pegueresos (ICR91) i, finalment, hi ha els camins secundaris, com el camí de Peguera a l'Estany (ICR35), el camí de la Nou de Berguedà (ICR89), el camí de la Garganta (ICR90), el camí de Coll Mercadal (ICR93) o el camí de Peguera (ICR94). Els camins ramaders estan connectats entre ells ja que la seva funció és permetre el trànsit dels ramats transhumants que provinents de la costa i la plana es dirigien a les pastures pirinenques. De fet a la comarca del Berguedà hi creuen alguns dels camins ramaders més importants de Catalunya, entre els que cal destacar el camí ramader que uneix el Vallès amb Castellar de N'Hug i el Pla d'Anyella. És difícil saber-ne l'antiguitat, tot i que consten poques mencions directes són esmentats des d'època medieval; de fet, la majoria han estat emprats des de temps molt reculats i en alguns casos, el seu trajecte o algun tram, forma part de camins de connexió emprats no només com a ramaders, sinó també com les vies naturals de pas i d'unió de diferents poblacions.
Els camins ramaders són un bé de domini públic i de titularitat autonòmica, i són inalienables, imprescriptibles i inembargables; estan protegits per la llei 3/1995, de 23 de març, de vies pecuàries. La llei diu que "se entiende por vías pecuarias las rutas o itinerarios por donde discurre o ha venido discurriendo tradicionalmente el tránsito ganadero."(art.12). La llei contempla usos complementaris dels camins

ramaders com el passeig, la pràctica de senderisme, i altres, sempre respectant la prioritat del trànsit ramader.

Bibliografia

AGRUPACIÓ DE MUNTANYENCS BERGUEDANS (1984): "Pels camins del Berguedà", a l'Erol, , p. 75-81.
CAMPILLO, X. (dir.) (2004): Inventari de camins de la comarca del Berguedà (segona fase). Consell Comarcal del Berguedà. Escola Universitària de Turisme i Direcció Hotelera, Naturgest S.L.
CAMPILLO, X. (dir.) (2007): Inventari de camins ramaders del Berguedà. Grup de Defensa de la Natura del Berguedà, Parc Natural del Cadí-Moixeró, Berguedà Iniciatives SD, SL.
GALERA, A. (1996): "Els camins medievals en la Catalunya central: entorn les Stratae Kardonensia i la Via Salinaria". Dovella, , 21-28.
Mapa i guia excursionista Rasos de Peguera-Serra d'Ensija. Col·lecció E-25, Pirineu i Prepirineu. Editorial Alpina, edició 2004-2005.
SERRA, R. i SANTANDREU, M. D. (1984): "Dels camins romans a les carreteres asfaltades", a l'Erol, p. 12-22.
TORRES, C. A. (1905): Itinerari per les Valls Altes del Llobregat. Berguedà. Barcelona.